



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 507 Din 3006.2021

Dosar nr.: 563/2020

Petiția nr.: 4674/31.07.2020

Petent:

Reclamat:

Obiect: atingerea demnității prin afirmații cu conotație rasistă: *"Este adevărat că ți-ai schimbat numele din Fieraru în Duca? De ce nu ai anunțat partidul? Care este numele dumeavoastră? Te-ai născut de etnie ...cum? Etnia dumeavoastră care este..? Zi, bă, ai făcut pârnaie? M-ai făcut de c...t la Barna...țărane!"*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2.

II. Procedura de citare

3. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora;

4. La solicitarea expresă a reclamatului, CNCD a acordat un termen de audiere la sediul instituției pentru data de 13.03.2021, termen amânat din cauza numărului mare de infectări cu virusul SARS-COV-2.

5. Părțile au depus apărări în scris. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul susține că este membru al partidului politic PLUS din septembrie 2019, iar în urma negocierilor atât la nivel local, cât și la nivelul Birourilor Naționale reunite ale celor două formațiuni, USR și PLUS, s-a stabilit că acesta va reprezenta alianța USR PLUS pentru funcția de candidat la Primăria Slatina.

Petentul arată că, în data de 26 mai 2020, a fost invitat de către reclamat, președintele PLUS OLT, să participe la ședința Biroului filialei Olt prin aplicația zoom, fără a i se aduce la cunoștință, în prealabil, tema/temele discuției. La ședința în cauză au fost prezente 8



persoane, iar întrebările au fost puse în sensul unui veritabil interogatoriu aplicat în instanța de judecată, de tip “este adevărat că...”, petentul neputând să formuleze nicio afirmație.

Întrebările au fost puse în sens peiorativ, inducând ideea de neconceput că un candidat la Primărie ar putea să fie de etnie romă. Astfel, petentul susține că reclamatul i-a adresat următoarele întrebări: este adevărat că ți-ai schimbat numele din Fieraru în Duca? De ce nu ai anunțat partidul? Care este numele dumevoastră? Te-ai născut de etnie ...cum? Etnia dumneavoastră care este..? Zi, bă, ai făcut pârnaie?

7. Petentul susține că avalansa de întrebări rasiste și discriminatorii au fost făcute în ședința publică și, deși unii dintre membrii BFJ i-au atras atenția, acesta nu s-a oprit. Petentul susține că aceste afirmații i-au adus prejudicii atât la nivel de partid, pierzând nominalizarea de candidat la Primăria Slatina, cât și prejudicii personale.

8. Petentul atasează la dosar înregistrarea ședinței precum și transcriptul acesteia.

“Dragi colegi, în primul rând vreau să vă mulțumesc pentru că așa cum suntem noi, putini, neorganizați, fără conducere, fără activitate, am reușit împreună să respectăm unul din principiile care ne-a unit și anume, al meritocrației.

Acum am ajuns într-o situație foarte nasoală în care toată lumea dintre noi, fără echivoc, s-a pus în spatele unui candidat și a unui coleg de-al nostru .Da?. Bun.

Ajunsăram astăzi într-o situație foarte nasoală, consider eu, generată de faptul că candidatul nostru nu prea a reușit să gestioneze succesul ăsta pe care l-a avut până acum, succes care i-a adus și niște semne de întrebare atât de la partenerii noștri de alianță, de la USR cât și de la celelalte forțe politice.

Având în vedere că este candidatul nostru, este persoană publică și noi suntem conducerea partidului pe care el nu o respectă și nu a respectat-o până acuma, ar trebui să ne răspundă la mai multe întrebări, 3 dintre ele le au colegii noștri de alianță , 2 le au colegii noștri din partid pe care i-a sunat în ultimul timp să le zică vrute și nevrute și ar trebui să lămurim niște aspecte, să vedem cum le poziționăm și dacă continuăm în felul ăsta.

Acum, dacă candidatul nostrum ne aude...

:

Da, vă aud.

: As vrea să ne răspundă la următoarele întrebări. Domnul , ne auziți?

: Eu aud, dar aș vrea să spun și eu ceva. Nu pot sa stau spectator, stiti domnule , că ar fi mai în regulă așa.

În fundal câteva voci:

Microfonul, nu se aude !

: pai mi-a tăiat cineva microfonul probabil. Acum mă auziți?

Un membru BJ: Da, stai mai aproape de laptop te rog.

: Asa, deci d-l vă mulțumesc pentru prezentare, eu am ...

: Pai stati asa puțin ca nu începui cu întrebările, domnu .Vă rog frumos.*

: Păi lasați-mă și pe mine să vorbesc, dacă vorbiți doar dvs atunci eu la ce mai sunt aici.

: Hai să răspundem la prima întrebare. Deci prima întrebare...

: dar eu nu am venit aici sa răspund la întrebări până nu spun și eu un punct de vedere, se poate? Chiar nu?

: Punctul de vedere poți să ți-l spui la final. Noi am convocat ședința asta având în vedere că suntem conducerea partidului și te rog frumos să ne respectăți că până acuma nu ne-ai respectat. Da? Nu stau eu acuma sa fac un bla bla-bla cu tine!

: dar dați-mi o dovadă ca nu am respectat. Poftim?

Nu stau acuma sa fac un schimb de bla-bla-bla cu tine?

Avem niște întrebări legitime, adică eu cel puțin din partea colegilor noștri, dacă poți răspunde! Ești capabil sau nu!!!

Colegii din birou intervin:

Domnul ,

Zic să vă pastrați calmul că nu ajută la nimic

Pastrați calmul și discutați chestii punctuale pentru că trebuie să rezolvăm tot în seara asta că avem foarte mult de lucru.

: Eu am venit în seara asta din respect pentru toți colegii și eu am vrut de la început să spun că ar fi bine ne canalizăm forțele, nu să ne certăm în partid și cred ca asta e cel mai bun lucru. Eu cred ca așa trebuie să începem și să încheiem aceste discuții pentru totdeauna și așa mai departe.

Un coleg :

Stai puțin ca deocamdată nu știm pe ce subiecte discutăm:

: Ok aștept.

Un coleg:

Voi doi aveți niște conflicte dar nu știu pe marginea cărui subiect.

: Eu nu am conflict cu nimeni din partid și am vrut să zic doar bună seara și nu am fost lăsat.

Un coleg:

Stai puțin ca are omul niște întrebări

: Da va rog spuneti-le

: Buun! Domnul !

: Da vă rog

: Colegii noștri de alianță mi-au adus la cunoștință faptul ca eu am mintit în cele 3 ședințe de negociere pe care le-am avut cu biroul filialei locale legat de persoana dvs și v-am făcut mai mare decât sunteți. Prima întrebare a colegilor.

: V-as ruga frumos să nu încercați să mă minimizezi și să mă jigniți cumva, da? Atâta tot. Haideți să răspundem la prima întrebare.

. Da, să știți ca mai mare decât sunteți astfel de comparații nu sunt ok

. În acest moment numele dvs este , da?

: Da,

: V-a chemat cumva altfel, până la ?

. Da, sigur!

: Cum?

. dar până în 1997

: , da?

: Asta este o problemă? trebuia să vă spun?

: V-ati schimbat numele din în , da?

: Da, dacă asta este o întrebare pertinentă. Da! Conform legii în urma căsătoriei cu soția mea am luat acest nume.

: Da mulțumim mult, vroiam să știu doar dacă v-ati schimbat numele și ati avut alt nume înainte.

: Da dar nu am avut nici măcar un conflict cu cineva pe această temă. E prima oară când mi se pune această întrebare.

Perfect. Stai puțin așa, următoarea întrebare a colegilor noștri din USR, este în felul următor: Când vă chema n, dacă intrăm pe Google și dăm ...

: Da?

: apare faptul ca în 2014 a fost arestat și reținut pentru evaziune fiscală

: Îmi pare rău, nu sunt eu acel om. Eu sunt din 1997, va rog să verificați.

: Hahahahaha

: Cine râde?

: Domnul stati așa, stai numai puțin să trimit și colegilor mei articolul pe care mi l-au trimis colegii de la USR.

: Sunteți într-o gravă eroare Domnul , pentru asta s-ar putea să plătiți.



: Dvs trebuie să răspundeți la întrebările astea, noi nu știam că ați avut alt nume înainte.
: Și trebuia să vă spun? La căsătorie poți să-ți alegi ce nume vrei, care este problema?
: Pai nu știam asta, domnule stăți așa;
: Si trebuia să vă spun dvs domnule ?
: Ha, pai când te-am întrebat dacă avem probleme cu candidatura ai zis că nu avem nimic.

: Să înțeleg că aceasta era problema, când soția mea nu mai avea niciun frate și nici tată dorind să ducem numele mai departe, nu puteam să schimbăm numele?

: Acum... din alte surse, din Primărie, oamenii spun că în 2019, Instanța v-a condamnat în folosul comunității. și ati lucrat ca măturător la spații verzi pentru Primăria Slatina și nu știu ce ati mai făcut.

: Domnule, dumneavoastră vă dați seama ce vorbiți? Vă dați seama ce vorbiți? Acuma pe bune dacă m-ati chemat la o glumă de genul ăsta ...

: Ne cerem scuze! Ne cerem scuze! **CHIAR NE DĂM SEAMA CE VORBIM!!!**

Acum, următoarea întrebare dacă sunteți capabil să răspundeți.

: Eu răspund la oricare întrebare. Domnul sunteți într-o gravă eroare. Atentie! Atentie!

: Domnul , în câte firme sunteți asociat și acționar în momentul ăsta?

: Poftim?

: În câte firme sunteți acționar sau asociat?

: Sunt la o ședință sau sunt la un interogatoriu? să intelegsi eu.

Domnule, sunteți la o ședință la care trebuie să spuneți adevărul despre dvs.

Sunt la un interogatoriu ca să știu cum pun problema. Sau sunt la o ședință unde sunt candidat al alianței ?

: Pune-o cum vrei tu. Următoarea întrebare pe care o au colegii de la USR și răspunzi cum vrei tu:

Când te-a chemat , v-ati născut , da?

Etnia dumneavoastră care era?

: **N-am inteles această întrebare!**

: **V-ati născut da?**

: **DA**

: **De etnie???**

: Nu am înțeles această întrebare. De ce vreți să-mi puneți această întrebare. Vreți să mă faceți rom? Vreți să mă faceți țigan cumva? Domnule, vrei să mă faci cumva țigan?. Spune ca să știu lucrul ăsta!

: Nu, nu te-am întrebat dacă ești țigan sau nu, te-am întrebat te-ai născut de etnie cum? Ca să știm și noi!!!

: da, română

Min : 11.40

Un coleg din BJ: Nu are relevanță etnia dar celelalte acuze poate au o relevanță.

: M-ati acuzat ca am fost arestat. Putea să-mi ceară un cazier înainte să mă acuze. Domnul puteați cere un cazier. Dacă ati promis poziția mea de candidat al Alianței USRPLUS atunci asta e. Am fost validat candidat al Alianței

: Bă, tu nu mai ești demult candidat, bă!

15.35

: Dana opreste-l, ești responsabil de comunicare, nu poți permite asemenea limbaj.

18.40

: Nu mă gândeam că la vârsta de aproape 50 de ani, va veni cineva sa-mi spună că sunt tigan,că sunt infractor... maturător în urma unei sentințe ...

Nu am făcut așa ceva. Vă rog să vă informați. Eu nu voi ezita să vă dau în judecată pentru asemenea injurii și acuzații.

20.48

: aștept în continuare întrebări din partea dvs.

: Pai zisesi că nu te chemă până acum și te chema
Eu: asa și e grav dacă te cheamă ?
: m-am făcut de c_c_t pentru tine (glas tipat).
La discuția cu Barna, am spus ca ești antreprenor și ai 50 de salariați și tu nu ai nicio firma ba! Ai interpuși în firmele alea! Tarane!
Nu ma fac eu de c_c_t pentru tine!
Ai făcut parnaie sau n-ai făcut? (întrebare pe glas tipat și tare)
: Nu se poate discuta în felul acesta, chiar nu.
: Dacă ziseși că te-a chemat , e clar!
: Bă, tu în momentul ăsta nu mai ai nicio firmă și conduci firme prin interpuși, lasă-mă în pace și răspunde clar la întrebare! Adu extras de Registrul Comerțului să vedem că apari în acte!
Bă, lașă vrăjala, adu extrasu ăla de la registru comerțului să văd io unde apari!
: Eu ție nu iti aduc nimic pentru ca m-ai jignit foarte tare în seara asta.
Nu te-am jignit eu, te-ai jignit singur.
: Nu, asta e o discriminare, este un atac foarte grav la adresa mea, d-l .
Pentru asta va trebui probabil să răspundeți.
: D-l a, vă rog să luați înregistrarea call-ului de pe zoom și să mergeți unde vreți să vedem unde v-am jignit. Eu v-am pus niște întrebări și dvs nu ati fost capabil să răspundeți.
: Sunteți într-o grava eroare si pentru asta va trebui sa răspundeți d-l .
: Sunt în eroare dar începurăm greșit când ne spuserăți că v-a chemat .
: Asta vă macina pe dvs că m-a chemat pe mine . Dvs aveți probleme foarte grave în ceea ce privește discriminarea și mult mai multe, da și cu etnia.
: Bă, poți să iei tu înregistrarea și să te duci cu ea la CNCD. Hai, pa!
41.04
: Eu speram că nu te-a chemat niciodată.La revedere!

Sușinerile reclamatului

9. Reclamatul susține că petentul nu a fost desemnat candidat la Primăria Slatina, ci a fost doar o propunere PLUS Olt validată de Biroul Filialei Județene, fără a duce la bun sfârșit procedura de validare.

În ceea ce privește proba depusă de petent, respectiv înregistrarea ședinței, reclamatul solicită CNCD respingerea acesteia ca inadmisibilă, întrucât o consideră ilegală și fără acordul participanților.

Reclamatul susține că o reclamație cu obiect similar a fost soluționată de către Comisia Națională de Integritate și Arbitraj, care a reținut că nu s-a săvârșit o discriminare întrucât, pe baza acelor întrebări și a răspunsurilor, nu s-a luat nicio decizie care să îl afecteze pe petent.

10. De asemenea, reclamatul susține că ședința din 13.06.2020, a avut ca scop aflarea adevărului în tot ceea ce pregătiseră colegii de la USR împotriva petentului (aspecte reale în privința numelui și a faptului că nu este antreprenor, restul fiind doar dezinformări utilizate în lupta politică).

11. Nu în ultimul rând, reclamatul apreciază că nu l-a discriminat pe petent în mod public, pe posturi de televiziune, în presă sau rețele de socializare, informațiile neavând caracter public, fiind adusă la cunoștința unui număr restrâns de persoane, respectiv 8 membrii participanți la ședință.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

12. Constituția României:

- **Articolul 1 alin (3):** *“România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”*

- **Articolul 16 Egalitatea în drepturi:** *“(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

- **Articolul 29 Libertatea conștiinței :**

“(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc”

- **Articolul 30 Libertatea de exprimare:** *(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*

13. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- **Articolul 2 alin. (1):** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

- **(5):** *“Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”*

- **Articolul 15 (1) Dreptul la demnitatea personală :** *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile,*

degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

14. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; Articolul 10 alin.

(1): “Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.

(2): “Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

Articolul 14 Interzicerea discriminării: “Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Principiile de analiză

15. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

16. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „**criteriului protejat**”.

17. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

18. În fapt, Colegiul Director reține afirmații cu caracter discriminatoriu.

19. În drept, Colegiul director se raportează la prevederile la art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003, art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

20. Libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei, nr. 9815/82, hotărârea din 08.07.1986).

Libertatea de exprimare nu este însă un drept absolut și comportă limitări în situații expres prevăzute de lege. În acest sens, este relevantă practica Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg în aplicarea art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită de o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoii imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.) Protecția demnității umane este una dintre valorile protejate în raport cu libertatea de exprimare. Libertatea de exprimare este susținută până la limita în care încalcă un alt drept fundamental într-o măsură atât de gravă, încât dreptul la libertate de exprimare devine secundar. Libertatea de exprimare acoperă și declarațiile jignitoare până la momentul la care acestea nu conduc la incitare violentă (Surek și Ozdemri vs. Turcia, Karatas vs. Turcia, Oberschlick-Austria și Nilse – Johnsen vs. Norvegia – CEDO).

21. Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportat la declarațiile

reclamatului obiect al prezentei petiții. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

22. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane.

23. Protecția demnității unei persoane aparținând unei anumite categorii constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane, legat de sexul acestora – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

Nu încapă îndoială că informația difuzată capătă un **caracter public atâta timp cât se face în cadrul unei întruniri la care au participat mai multe persoane.**

24. Din analiza afirmațiilor făcute de reclamat, Colegiul director constată că fapta vizează atingerea demnității petentului.

Din înregistrarea depusă la dosar, Colegiul director reține modul virulent prin care reclamatul îl întrebă pe petent ce etnie are? Care este etnia acestuia la naștere? Dacă în trecut îl chema ?

Din tonul folosit și modul “investigator” pe care îl folosește reclamatul, este mai mult decât evident intenția acestuia de a-l denigra pe petent. Intenția acestuia de a afla cine este petentul, candidat propus de către partid pentru funcția de primar al orașului Slatina, nu poate fi admisă ca fiind Informațiile pe care le furnizează celorlalți colegi de partid despre petent, respectiv faptul că la naștere îl chema iar în urmă cu ceva timp a fost condamnat de către o instanță pentru infracțiunea de evaziune fiscală nu sunt de natură informativă. Dacă dorea să verifice autenticitatea informațiilor primite (*Acum... din*

alte surse, din Primărie, oamenii spun că în 2019, Instanța v-a condamnat în folosul comunității. și ati lucrat ca măturător la spații verzi pentru Primăria Slatina și nu știu ce ati mai făcut.) era de ajuns să solicite un cazier judiciar.

De asemenea, Colegiul director consideră că insinuarea referitoare la apartenența etnică a petentului ca fiind "țigan" este discriminatorie, chiar dacă acesta nu este de etnie romă. Asocierea numelui petentului () cu etnia romă și faptele antisociale (condamnat penal și măturător), deși putea să solicite un cazier judiciar, încalcă dreptul petentului la demnitate.

25. Astfel, Colegiul nu poate decât să constate faptul că, în prezenta cauză, s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru colegi, membrii de partid, aducând atingere demnității petentului.

Afirmațiile au condus la crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare la adresa petentului , potrivit art. 15 din O.G. 137/2000.

26. Prin urmare, faptele sesizate **depășesc limitele libertății de exprimare, constituie fapte de discriminare, se impune constatarea unei contravenții și aplicarea unei sancțiuni contravenționale ca instrument juridic** (a se vedea și jurisprudența CNCD Hotărârea nr. 211/29.04.2015, Hotărârea nr. 104/07.03.2018).

Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director, cu unanimitate de **voturi pentru**, decide următoarele:

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, declarațiile nu se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art.2 alin.(8) din același act normativ
2. Sancționează reclamatul cu domiciliul în , cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, în conformitate cu prevederile art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. Nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților

V. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda contravențională se va plăti la Direcția de taxe și impozite locale Balș, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, conform art. 25 din actul normativ enunțat (cu specificarea numărului de dosar).

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 30.06.2021 au fost: DIACONU ADRIAN- Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD

Data redactării: 16 iulie 2021

Redactat și motivat de A.P.G. și H.G

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.